

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2019 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia Piotr Kaczmarek (spr.)

Sędziowie: Witold Franckiewicz

Zdzisław Pachowicz

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

przy udziale prokuratora Prokuratury (...) w Ś. Elżbiety Reczuch

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2019 r.

sprawy

oskarżonego F. W. (1)

z art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w związku z art. 12 kk

oskarżonego J. S.

z art. 258 § 1 kk, art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w związku z art. 12 k.k. w związku z art. 65 § 1 kk, art. 299 § 1 i § 5 kk w związku z art. 12 kk w związku z art. 65 § 1 kk

oskarżonego K. W. (1)

z art. 258 § 1 kk, art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w związku z art. 12 kk w związku z art. 65 § 1 kk, art. 299 § 1 kk i § 5 kk w związku z art. 12 kk w związku z art. 65 § 1 kk

oskarżonej K. S.

z art. 258 § 1 kk, art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w związku z art. 12 kk w związku z art. 65 § 1 kk, art. 299 § 1 i § 5 kk w związku z art. 12 kk w związku z art. 65 § 1 kk

oskarżonego W. J. (1)

z art. 258 § 3 kk, art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w związku z art. 12 kk w związku z art. 65 § 1 kk, art. 299 § 1 kk i § 5 kk w związku z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora co do wszystkich oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 22 października 2018 r. sygn. akt III K 83/17

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonych F. W. (1), J. S., K. W. (1), K. S. oraz W. J. (1),

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz J. S., K. W. (1), K. S. oraz W. J. (1) po 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym,

III. stwierdza, że wydatki w postępowaniu odwoławczym ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W. J. (1) został oskarżony o to, że :

I. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, założył, a następnie kierował zorganizowaną grupą przestępczą, w skład której wchodził również K. W. (1), J. S., K. S. i w okresie do lipca 2012 roku F. W. (1), zajmującej się przywozem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i handlem ubocznymi produktami zwierzęcymi w postaci mączki mięsno-kostnej bez zachowania wymagań weterynaryjnych w tym zakresie,

tj. o czyn z art. 258 § 3 k.k.,

II. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nadto na terenie Niemiec działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej kierował dokonaniem przez działających wspólnie i w porozumieniu K. W. (1) – prezesa zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. i pracowników tej spółki – K. S., J. S. oraz w okresie do lipca 2012 roku F. W. (1) przestępstwa przywozu z terytorium Niemiec na terytorium RP ubocznych produktów zwierzęcych w postaci mączki mięsno – kostnej w łącznej ilości nie mniejszej niż 48.286,82 ton o wartości nie mniejszej niż 24.254.074,98 zł (6.065.072,63 Euro) i sprzedaży tej mączki odbiorcom za łączną kwotę nie mniejszą niż 32.553.549,88 zł bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie oraz skontaktował pozostałych członków grupy z dostawcami mączki mięsno-kostnej z terytorium Niemiec i uzgadniał z nimi warunki dostaw, przy czym czynu tego dopuścił się działając w kierowanej przez siebie, zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa opisanej w punkcie I,

tj. o czyn z art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 roku nr 213 poz. 1342) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.,

III. w okresie od stycznia 2010 roku do 10 października 2013 roku w W., K. i innych miejscowościach woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej i w celu utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia pieniędzy pochodzących bezpośrednio z przestępstwa polegającego na przywozie i sprzedaży mączki mięsno-kostnej sprowadzonej z Niemiec na terytorium RP bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie, kierował dokonaniem przez K. W. (1) – prezesa zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., przestępstwa polegającego na wielokrotnym przyjęciu:

1. od J. S. pieniędzy w łącznej kwocie nie mniejszej niż 3.514.401 zł, a następnie dokonaniu przez niego osobiście i za pośrednictwem K. W. (2) – pracownicy tej spółki wielokrotnych wpłat gotówkowych na łączną kwotę 403.600 zł na rachunek bankowy prowadzony dla (...) sp. z o.o. z/s we W. oraz wielokrotnych wypłat gotówkowych z tego rachunku w łącznej wysokości 489.000 zł, a nadto dokonaniu wielokrotnie wpłat gotówkowych na jego prywatny rachunek bankowy w łącznej kwocie 3.110.801 zł oraz wypłat gotówkowych z tego rachunku w łącznej kwocie 3.024.200 zł i wpłat w łącznej wysokości 160.000 zł na inny posiadany przez niego rachunek bankowy,

2. na rachunek bankowy (...) sp. z o.o. wpłat gotówkowych od K. S. na łączną kwotę 262.599,40 zł i dokonywanych w formie przelewów z rachunku bankowego prowadzonego dla J. S. i K. S. w łącznej kwocie 4.378.246,93 zł,

przy czym czynu tego dopuścił się działając w kierowanej przez siebie, zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa opisanej w punkcie I,

tj. o czyn z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 k.k.

K. W. (1) został oskarżony o to, że:

IV. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, brał udział w grupie przestępczej kierowanej przez W. J. (1), w skład której wchodził również J. S., K. S. i F. W. (1) w okresie do lipca 2012 roku, zajmującej się przywozem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i handlem ubocznymi produktami zwierzęcymi w postaci mączki mięsno-kostnej bez zachowania wymagań weterynaryjnych w tym zakresie,

tj. o czyn z art. 258 § 1 k.k.,

V. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1) i w porozumieniu z K. S., J. S. i w okresie do lipca 2012 roku z F. W. (1), dokonał przywozu z terytorium Niemiec na terytorium RP ubocznych produktów zwierzęcych w postaci mączki mięsno – kostnej w łącznej ilości nie mniejszej niż 48.286,82 ton o wartości nie mniejszej niż 24.254.074, 98 zł (6.065.072,63 Euro) i sprzedaży tej mączki odbiorcom za łączną kwotę nie mniejszą niż 32.553.549,88 zł, nie dopełniając jako prezes zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. obowiązków zachowania przez tą spółkę, jako uczestnika obrotu ubocznymi produktami zwierzęcymi, wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie, przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa opisanej w punkcie IV,

tj. o czyn z art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 roku nr 213 poz. 1342) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.,

VI. w okresie od stycznia 2010 r. do 10 października 2013 r. w W., K. i innych miejscowościach woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1), wspólnie i w porozumieniu z J. S. i K. S., jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. z/s we W. wielokrotnie przyjął:

1. od J. S. pieniądze pochodzące bezpośrednio z przestępstwa polegającego na przywozie i sprzedaży mączki mięsno-kostnej sprowadzonej z Niemiec na terytorium RP bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie w łącznej kwocie nie mniejszej niż 3.514.401 zł, a następnie dokonał osobiście i za pośrednictwem K. W. (2) – pracownicy tej spółki wielokrotnie wpłat gotówkowych na łączną kwotę 403.600 zł na rachunek bankowy prowadzony dla (...) sp. z o. o. z/s we W. oraz wypłat gotówkowych z tego rachunku w łącznej wysokości 489.000 zł, a nadto dokonał wielokrotnie wpłat gotówkowych na swój prywatny rachunek bankowy w łącznej kwocie 3.110.801 zł oraz wypłat gotówkowych z tego rachunku w łącznej kwocie 3.024.200 zł i wpłat w łącznej wysokości 160.000 zł na inny posiadany przez niego rachunek bankowy,

2. wielokrotnie przyjął na rachunek bankowy (...) sp. z o.o. z/s we W. wpłaty gotówkowe od K. S. na łączną kwotę 262.599,40 zł i dokonywane w formie przelewów z rachunku bankowego prowadzonego dla J. S. i K. S. w łącznej kwocie 4.378.246,93 zł,

w celu utrudnienia stwierdzenia ich przestępnego pochodzenia, przy czym czynu dopuścił się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstw opisanej w pkt IV,

tj. o czyn z art. 299 §1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.

K. S. została oskarżona o to, że :

VII. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, brała udział w grupie przestępczej kierowanej przez W. J. (1), w skład której wchodził również K. W. (1), J. S. i F. W. (1) w okresie do lipca 2012 roku, zajmującej się przywozem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i handlem ubocznymi produktami zwierzęcymi w postaci mączki mięsno-kostnej bez zachowania wymagań weterynaryjnych w tym zakresie,

tj. o czyn z art. 258 §1 k.k.,

VIII. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1) i w porozumieniu z J. S., K. W. (1) i do lipca 2012 roku z F. W. (1), dokonała przywozu z Niemiec na terytorium RP ubocznych produktów zwierzęcych w postaci mączki mięsno – kostnej w łącznej ilości nie mniejszej niż 48.286,82 ton o wartości nie mniejszej niż 24.254.074, 98 zł (6.065.072,63 Euro) i sprzedaży tej mączki odbiorcom za łączną kwotę nie mniejszą niż 32.553.549,88 zł, bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie, w ten sposób, że informowała odbiorców o warunkach i kosztach dostaw, przyjmowała zamówienia od odbiorców mączki mięsno-kostnej, organizowała jej transport od dostawców z terenu Niemiec do odbiorców oraz dokonywała rozliczeń z tego tytułu między uczestnikami poszczególnych dostaw, przy czym czynu tego dopuściła się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa opisanej w punkcie VII,

tj. o czyn z art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 roku nr 213 poz. 1342) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.,

IX. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K., B. i innych miejscowościach woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1), wspólnie i w porozumieniu z K. W. (1) jako prezesem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. i J. S., przyjęła od J. S. łącznie nie mniej niż 4.904.843,33 zł pochodzące bezpośrednio z przestępstwa polegającego na przywozie i sprzedaży mączki mięsno-kostnej sprowadzonej z Niemiec na terytorium RP bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie i w celu utrudnienia stwierdzenia ich przestępnego pochodzenia dokonała wielokrotnych wpłat na rachunki bankowe prowadzone dla niej i dla J. S. na łączną kwotę nie mniejszą niż 4.642.246,90 zł, a następnie wielokrotnie dokonali z tych rachunków przelewów na łączną kwotę 4.378.246,93 zł na rachunek bankowy prowadzony dla (...) sp. z o.o. z/s we W. oraz dokonała wielokrotnych wpłat gotówkowych na łączną kwotę 262.596,40 zł na rachunek bankowy prowadzony dla tej spółki przekazując w ten sposób na ten rachunek łącznie kwotę 4.640.843,33 zł, a nadto wystawiła paragony fiskalne z tytułu sprzedaży przez tą spółkę mączki mięsno-kostnej odbiorcom na łączną kwotę 27.480.865,52 zł, przy czym czynu tego dopuściła się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnianie przestępstw,

tj. o czyn z art. 299 §1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.

J. S. został oskarżony o to, że:

X. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, brał udział w grupie przestępczej kierowanej przez W. J. (1), w skład której wchodził również K. W. (1), K. S. i F. W. (1) w okresie do lipca 2012 roku, zajmującej się przywozem na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i handlem ubocznymi produktami zwierzęcymi w postaci mączki mięsno-kostnej bez zachowania wymagań weterynaryjnych w tym zakresie,

tj. o czyn z art. 258 §1 k.k.,

XI. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1) i w porozumieniu z K. S., K. W. (1) i w okresie do lipca 2012 roku z F. W. (1), dokonał przywozu z Niemiec na terytorium RP ubocznych produktów zwierzęcych w postaci mączki mięsno – kostnej w łącznej ilości nie mniejszej niż 48.286,82 ton o wartości nie mniejszej niż 24.254.074,98 zł (6.065.072,63 Euro) i sprzedaży tej mączki odbiorcom za łączną kwotę nie mniejszą niż 32.553.549,88 zł bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie, w ten sposób, że przyjmował od odbiorców mączki mięsno-kostnej zapłatę w gotówce za dostarczoną im przez inne osoby mączkę, przy czym czynu tego dopuścił się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa opisanego w punkcie X,

tj. o czyn z art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213 poz. 1342) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.,

XII. w okresie od stycznia 2010 roku do 17 września 2013 roku w W., K., B. i innych miejscowościach woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1), wspólnie i w porozumieniu z K. W. (1) jako prezesem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. i K. S. wielokrotnie przekazał pieniądze pochodzące bezpośrednio z przestępstwa polegającego na przywozie i sprzedaży mączki mięsno-kostnej sprowadzonej z Niemiec na terytorium RP bez zachowania wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie:

1. K. W. (1) w łącznej kwocie nie mniejszej niż 3.514.401,00 zł,
2. K. S. w łącznej kwocie nie mniejszej niż 4.904.843,33 zł w celu dokonania przez nią wielokrotnych wpłat na rachunki bankowe prowadzone dla niej i dla niego na łączną kwotę nie mniejszą niż 4.642.246,90 zł, a następnie wielokrotnie dokonali z tych rachunków przelewów na łączną kwotę 4.378.246,93 zł, na rachunek bankowy prowadzony dla (...) sp. z o. o. z/s we W., a nadto K. S. dokonała wielokrotnych wpłat gotówkowych na łączną kwotę 262.596,40 zł na ten rachunek przekazując w ten sposób na rachunek (...) sp. z o. o. z/s we W. łącznie kwotę 4.640.843,33 zł,

w celu utrudnienia stwierdzenia ich przestępnego pochodzenia, przy czym czynu dopuścił się działając w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstw opisanego w pkt X,

tj. o czyn z art. 299 §1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 §1 k.k.

F. W. (1) został oskarżony o to, że :

XIII. w okresie od stycznia 2010 roku do lipca 2012 roku w W., K. oraz innych miejscowościach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej, pod kierownictwem W. J. (1) i w porozumieniu z K. S., J. S. i K. W. (1), brał udział w handlu i jako prowadzący działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług transportowych dokonał przywozu z terytorium Niemiec na terytorium RP do odbiorców i z K. do odbiorców ubocznych produktów zwierzęcych w postaci mączki mięsno – kostnej w łącznej ilości nie mniejszej niż 24.398,78 ton o łącznej wartości nie mniejszej niż 12.255.263 zł (3.064.730,70 Euro), nie dopełniając wymagań weterynaryjnych obowiązujących w tym zakresie w ten sposób, że nie dopełnił obowiązku rejestracji u właściwego powiatowego lekarza weterynarii prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w zakresie transportu ubocznych produktów zwierzęcych, działalność tą wykonywał przy użyciu środków transportu, które nie zostały dopuszczone przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii do

przewozu ubocznych produktów zwierzęcych oraz nie przekazywał i nie zlecał zatrudnionym przez siebie kierowcom przekazania rzeczywistym odbiorcom mączki mięsno – kostnej kopii dokumentów handlowych,

tj. o czyn z art. 77 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 11.03.2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213 poz. 1342) w zw. z art. 12 k.k.,

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 22 października 2018 roku, sygn. akt: III K 83/17 orzekł:

I. oskarżonego **W. J. (1)** uniewinnił od zarzutów popełnienia czynów opisanych w pkt I, II i III części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 258 § 3 kk, z art. 77 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk oraz z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk, kosztami procesu obciążając w tym zakresie Skarb Państwa,

II. oskarżonego **K. W. (1)** uniewinnił od zarzutów popełnienia czynów opisanych w pkt IV, V i VI części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 258 § 1 kk, z art. 77 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk oraz z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk, kosztami procesu obciążając w tym zakresie Skarb Państwa,

III. oskarżoną **K. S.** uniewinnił od zarzutów popełnienia czynów opisanych w pkt VII, VIII i IX części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 258 § 1 kk, z art. 77 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk oraz z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk, kosztami procesu obciążając w tym zakresie Skarb Państwa,

IV. oskarżonego **J. S.** uniewinnił od zarzutów popełnienia czynów opisanych w pkt X, XI i XII części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 258 § 1 kk, z art. 77 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk oraz z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk, kosztami procesu obciążając w tym zakresie Skarb Państwa,

V. oskarżonego **F. W. (1)** uniewinnił od zarzutu popełnienia czynu opisanego w pkt XIII części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 77 pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. nr 213, poz. 1342) w zw. z art. 12 kk, kosztami procesu obciążając w tym zakresie Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku – wobec wszystkich oskarżonych - wniósł Prokurator (...)w Ś., zarzucając:

obrazę przepisu prawa materialnego, tj. przepisu art. 17 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o zmianie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 29), wyrażająca się w niesłusznym przyjęciu przez Sąd I instancji, że przepis art. 4 k.k. posiada rangę zasady konstytucyjnej i jego zastosowanie nie może być wyłączone w drodze ustaw zwykłych, zaś przewidziana w nim zasada stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy w przypadku kolizji ustaw z czasu popełnienia przestępstwa i czasu orzekania, znajduje odzwierciedlenie w ratyfikowanym przez Polskę Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, który z kolei zgodnie z Konstytucją ma pierwszeństwo przed ustawą (przed art. 17 cyt. ustawy wyłączającym stosowanie art. 4 k.k.), jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową, co skutkowało niezastosowaniem przepisu art. 17 cyt. ustawy i uniewinnieniem sprawców od zarzucanych im czynów, podczas gdy skoro przepis art. 17 cyt. ustawy stanowi *expressis verbis*, że do popełnionych przed dniem wejścia w życie tej ustawy (noweli) czynów określonych w art. 77 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 . o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w zakresie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi,

stosuje się przepisy dotychczasowe, a Konstytucja – będąca najwyższym prawem RP – rezygnuje z ustanowienia ww. zasady względności na poziomie ustawy nadzwyczajnej, to tak rozumianą lukę aksjologiczną należy odczytywać jako przyzwolenie prawodawcy nadzwyczajnego na odpuszczenie wyjątków, co znajduje odzwierciedlenie w art. 116 k.k., stanowiącym, że przepisy części ogólnej stosuje się do innych ustaw przewidujących odpowiedzialność karną, chyba że ustawy te wyraźnie wyłączają ich zastosowanie, co z kolei prowadzi do jednoznacznego wniosku, że oskarżeni winni być skazani przy zastosowaniu przepisów obowiązujących w czasie popełnienia przestępstwa.

Podnosząc powyższy zarzut, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Świdnicy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Mając na uwadze, że w przedmiotowym postępowaniu została wniesiona jedynie apelacja oskarżyciela publicznego na niekorzyść wszystkich oskarżonych, to wstępna analiza tej apelacji doprowadziła Sąd Apelacyjny do uznania za konieczne, dla określenia in concreto zakresu kontroli odwoławczej, przypomnienia określonych zagadnień procesowych, determinujących kontrolę odwoławczą. Z art. 427 § 2 k.p.k. wynika obowiązek wskazania zarzutów stawianych rozstrzygnięciu oraz sporządzenia uzasadnienia, jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego, obrońcy lub pełnomocnika. Co do zasady, zarzuty powinny być formułowane w tzw. petitum środka odwoławczego, ale podlegają rozpoznaniu także wtedy, gdy ujęto je w uzasadnieniu (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011 r. V KK 64/10). Z uwagi na treść art. 433 § 1 k.p.k. zarzuty odwoławcze mają istotne znaczenie dla kontroli odwoławczej, gdyż sąd odwoławczy jest nimi związany, dodatkowo treść art. 434 § 1 pkt. 3 k.p.k. pozwala orzec na niekorzyść oskarżonego tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym, chyba że środek odwoławczy nie pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika i nie podniesiono w nim zarzutów albo ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od podniesionych zarzutów. In concreto nie może budzić wątpliwości (str. 1 apelacji prokuratora), że domaga się on orzeczenia kasacyjnego (którego procesowa konieczność w razie podzielenia zarzutów apelacji wynika z art. 454 § 1 k.p.k.) na niekorzyść oskarżonych, stąd uwzględnienie wniosku zwartego w apelacji jest procesowo dopuszczalne dopiero wtedy gdy w zarzucie odwoławczym skarżący wskaże taką przyczynę (konkretne uchybienie), które poddane kontroli odwoławczej znajdzie swoje potwierdzenie tj. rzeczywiście istnieje, niezależnie od tego czy zostało prawidłowo lub błędnie przez skarżącego błędnie zakwalifikowane w ramach podstaw odwoławczych z art. 438 i 439 § 1 k.p.k. W kontekście poczynionych wyżej wskazań dokonać należało analizy treści apelacji prokuratora od kątem tego czy i jakiego rodzaju zarzuty (uchybień) zostały przez niego podniesione, bowiem wyznaczają one zakres kontroli odwoławczej, jak też możliwość wydania orzeczenia na niekorzyść oskarżonych. Nie ulega wątpliwości, bowiem wskazują na to precyzyjne zapisy na stronie 1 i 2 apelacji, że został wysłowiony 1 zarzut, to jest naruszenia prawa materialnego, a to przepisu art. 17 ustawy z dnia 22 listopada 2014 r. o zmianie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. pod ochronie zdrowia zwierząt oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r. poz. 29), którego istota sprowadza się do zakwestionowania oceny prawnej Sądu I instancji co do tego, że wyrażona w art. 4 § 1 k.k. zasada stosowania ustawy względniejszej po pierwsze posiada rangę zasady konstytucyjnej, po wtóre zaś że została ona odzwierciedlona w ratyfikowanym przez Polskę Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, który jako umowa międzynarodowa ma pierwszeństwo przed ustawą, co doprowadziło do niezastosowania wskazanego art. 17 ustawy w sytuacji gdy brak uregulowania jako zasady konstytucyjnej zasady stosowania ustawy względniejszej prowadzi do uznania, że taka luka aksjologiczna oznacza na poziomie konstytucyjnym przyzwolenie prawodawcy nadzwyczajnego na dopuszczenie wyjątków od zasady z art. 4 § 1 k.k. Analiza dalszej części apelacji to jest uzasadnienia nie pozostawia wątpliwości, że praktycznie w całości (strony od 3 do 7 włącznie) zawiera ono – niezależnie od oceny ich trafności – argumenty natury prawnej mające uzasadniać trafność wysłowionego w petitium apelacji zarzutu naruszenia prawa materialnego to jest art. 17 wyżej wymienionej ustawy. Ma to o tyle istotne znaczenie w kontekście postawionych oskarżonym zarzutów z art. 77 pkt. 2 i 3 ustawy z 11 marca 2004 r. od ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.), że uzasadnienie zaskarżonego wyroku wskazuje na, że uniewinnienie od tych zarzutów co nastąpiło co prawda w pierwszej kolejności na płaszczyźnie oceny prawnej (strona 7), to nie stanowiła wyłącznej podstawy albowiem jednocześnie w zaskarżonym wyroku przyjęto (ustalenie faktyczne strona

13-14) niemożność ustalenia czy przedmiotem przywozu były uboczne produkty zwierzęce w postaci mączki mięsno-kostnej czy też innego rodzaju produkty, prawnie irelevantne na płaszczyźnie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt. Po wtóre, w zakresie zachowania kwalifikowanego jako przywóz mączki kostnej (art. 77 punktów 2 w ustawy) podstawą rozstrzygnięcia, przy założeniu że przedmiotem przywozu w znaczeniu faktycznym była istotnie mączka mięsna kostna była ocena prawna (str.14), wyrażająca się w stwierdzeniu, że zachowanie polegające na przywozie z terenu Niemiec do Polski tego rodzaju ubocznych produktów zwierzęcych nie jest przewozem w znaczeniu prawnym (zgodnie z art. 2 pkt. 11 teź ustawy przywozem jest przywóz dokonywany z państw trzecich w rozumieniu przepisów o weterynaryjnej kontroli granicznej, co nie pozostawia wątpliwości że chodzi o państwa niebędące członkiem Unii Europejskiej). W zakresie wskazanego wyżej ustalenia faktycznego oraz oceny prawnej pojęcia „przywóz” we wniesionym w terminie zawitymi apelacji prokuratora brak jest podniesienia jakiegokolwiek uchybienia, niezależnie czy poszukiwanie go dotyczyłoby tak zwanego petitum apelacji, czy też jego uzasadnienia, co zdaniem Sądu Apelacyjnego prowadzi do konsekwencji procesowej związanej ze wskazaną treścią art. 433 i 434 k.p.k.. Analogiczna sytuacja wiąże się z zarzutami postawionymi oskarżonym zakwalifikowanymi jako przestępstwa z art. 299 § 1 i 5 w związku z art. 12 k.k. związku z art. 65 § 1 k.k.. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku (karta 16) wskazuje, że Sąd I instancji uniewinniając oskarżonych od tych zarzutów za podstawę tego rodzaju orzeczenia przyjął w pierwszej kolejności (podobnie jak na płaszczyźnie zarzutów kwalifikowanych z art. 258 § 1 i 3 k.k.), jak można wnioskować, to że z uwagi na ścisłe powiązanie czynów kwalifikowanych z art. 258 k.k. i 299 k.k., polegające na tym, że utworzenie i funkcjonowanie zorganizowanej grupy przestępczej związane były z popełnianiem czynów kwalifikowanych z art. 77 wyżej wymienionej ustawy, zaś zachowania mające realizować znamiona art. 299 k.k. dotyczyć miały środków pieniężnych pochodzących ze sprzedaży mączki mięsno-kostnej, mającej stanowić przedmiot czynów kwalifikowanych z art. 77 ustawy, przyjęcie depenalizacji zachowań na płaszczyźnie art. 77 ustawy (co wiązało się z odmową zastosowania wyżej wymienionego art. 17 ustawy nowelizującej) pociąga za sobą, niejako automatycznie, brak realizacji znamion przestępstw art. 258 i 299 k.k. Nie oznacza to jednak bynajmniej aby tylko to stanowiło podstawę uniewinnienia oskarżonych od zarzutu dokonania przestępstwa art. 299 k.k. Rozważania na stronie 16 uzasadnienia pozwalają na stanowczy wniosek, że podstawą uniewinnienia w tym zakresie było także ustalenia faktyczne wyrażające się w nie stwierdzeniu aby środki pieniężne związane z działalnością spółki (...) sp. z o.o. pochodziły z jakiegokolwiek nielegalnego źródła, po wtóre zaś ustalenia, że wskazane przez oskarżyciela numery rachunków banków nie należały do oskarżonych K. i J. S. .

Apelujący prokurator dostrzegając tą podstawową przyczynę uniewinnienia oskarżonych zakresie zarzutów z art. 299 i 258 k.k. zauważył w tym przypadku także inne podstawy (co wynika z syntetycznego zwrotu zawartego na stronie 8 uzasadnienia apelacji, wskazującego na istnienie wątpliwości co do samego sprawstwa oskarżonych) tego rozstrzygnięcia, niemniej jednak w zakresie zarzutów z art. 299 k.k. także nie podniósł żadnego uchybienia dotyczącego wadliwości poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych. Nieco odmiennie przedstawia się sytuacja procesowa zakresie czynów kwalifikowanych z art. 258 k.k. albowiem treść uzasadnienia apelacji (karta 8 drugi akapit) pozwala na wniosek, że podniesiono tam zarzut naruszenia prawa materialnego związanego z wadliwą subsumpcją stanu faktycznego na płaszczyźnie znamion przestępstwa z art. 258 § 1 i 3 k.k. i do zasadności tego zarzutu Sąd Apelacyjny odniesie się w dalszej części uzasadnienia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa materialnego – art.17 ustawy nowelizującej Sąd Apelacyjny uznał go za niezasadny z następujących powodów.

Nie jest kwestionowanym w nauce prawa karnego i orzecznictwie to, że zasada z art. 4 k.k. - *lex mitior retro agit* jest, obok zasady *nullum crimen, nulla poena sine lege poenali anteriori*, drugą przewodnią zasadą gwarancyjną współczesnego prawa karnego (m.in.. B. Kunicka-Michalska, w: Stefański (red.), Kodeks karny, 2017, s. 70, S. Żółtek, w: Królikowski, Zawłocki (red.), Kodeks karny. Część ogólna, 2017, s. 190) czego konsekwencją jest wyrażane stanowisko, że należy normy te traktować jako zasadę generalną odnoszącą się do wszelkich ustaw karnych, jako normę wyższego rzędu (B. M., Z., s. 217). Niejednoznacznie jest natomiast oceniane to czy zasada z art.4 k.k. ma charakter zasady konstytucyjnej, z jednej bowiem strony wskazuje się (przy popieraniu stanowiska o generalnym, zasadniczym zakresie tej zasady) , że w Konstytucji z 1997 r. znalazł się przepis wprowadzający do niej zasadę *lex poenalis retro non agit* (art. 42 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym odpowiedzialności karnej podlega ten tylko,

kto dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia), nie wprowadzono jednak do Konstytucji nakazu stosowania ustawy względniejszej (tak. m.in R.Stefański Komentarz do kodeksu karnego red. B. Kunicka-Michalska, wyd.4 2018, Legalis,) , podobnie co do istoty wyrok Trybunału K. z 10.7.2000 r., SK 21/99, OTK 2000, Nr 5, poz. 144), z drugiej podnosi się, że zasada powinna być pośrednio wywodzona z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, tj. z zasady proporcjonalności (zob. W. Wróbel, Zmiana normatywna, s. 483), czy że wynika ona z zasady demokratycznego państwa prawnego (art.2 Konstytucji) interpretowanej łącznie z art. 15 ust. 1 zdanie trzecie Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2005r. sygn. P 9 /04) .Zakładając trafność stanowiska prokuratora, opowiadającego za pierwszym ze wskazanych stanowisk , abstrahując od istnienia w polskim porządku prawnym art.15 ust.1 Paktu, to wówczas aktualizowałyby się potrzeba rozważenia czy jest zgodna z Konstytucją taka regulacja ustawowa (jak in concreto art.17 ustawy) , która wprowadza najbardziej skrajny z możliwych wyjątek od zasady z art.4 §1 k.k. tj. polegający na utrzymaniu karalności za przestępstwo czynu popełnionego w przeszłości (wówczas stanowiącego przestępstwo) a co do którego w chwili orzekania karalność ta (jako przestępstwa, czy nawet wykroczenia) została zniesiona tj. ustawodawca dokonuje zmiany o charakterze aksjologicznym, dokonując przeniesienia (transgresji) odpowiedzialności poprzez wyłączenie jej za określone zachowania z szeroko rozumianego systemu odpowiedzialności karnej na (jak in concreto) płaszczyznę odpowiedzialności administracyjnej .Ocena taka wymagałaby w pierwszej kolejności ustalenia jakie ważkie wartości konstytucyjne miałyby przemawiać za odstąpieniem , i to w najbardziej jaskrawy sposób, od mającej przecież charakter przewodniej zasady gwarancyjnej. W tym zakresie jedynie marginalnie należy zauważyć że analiza dostępnych materiałów z procesu legislacyjnego (...) nie wskazuje – zdaniem Sądu Apelacyjnego – aby ustawodawca przedstawił w uzasadnieniu takie konieczne i przekonujące argumenty .Sąd Apelacyjny wskazuje, że w przeszłości bardzo zbliżone, wręcz tożsame zagadnienie było już przedmiotem badania zgodności z Konstytucją, bowiem w w/w postępowaniu pod sygnaturą P 9/04 rozstrzygano o zgodności z Konstytucją art.22 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 623) , zgodnie z którym w ustawie z dnia 10 września 1999 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 931 ze zm.) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: „Do czynów zabronionych określonych w art. 85-96 § 1 kodeksu karnego skarbowego, popełnionych przed dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, stosuje się przepisy dotychczasowe". Na podstawie tego przepisu, wprowadzono zasadę stosowania przepisów dotychczasowych w odniesieniu do zamkniętego katalogu czynów wymienionych w art. 85-96 § 1 k.k.s., a popełnionych przed 1 maja 2004 r. (uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej), a tym samym wyjątek od zasady z art.2 §2 k.k.s, odpowiadającej treściowo zasadzie z art.4 §1 k.k. Konsekwencją tego przepisu, co istotne przy nie zniesieniu karalności jako takiej czynów zabronionych stypizowanych w art.85-96 k.k.s (skierowanym przeciwko szeroko rozumianym obowiązkom celnym) , było utrzymanie karalności czynów kwalifikowanych z w.w przepisów popełnionych przed 1 maja 2004r. a mających miejsce przy obrocie towarami pomiędzy Polską a Wspólnotą Europejską, w sytuacji gdy analogiczne zachowania po 1 maja 2004r. nie mogły już stanowić odpowiedniego przestępstwa lub wykroczenia skarbowego a tego powodu ,że od tego dnia Polska stała się częścią wspólnotowego obszaru celnego w którym w ramach swobody obrotu towarami nie istniały szeroko rozumiane obowiązki celne. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2005r. art.22 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 623) został uznany za niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 15 ust. 1 zdanie trzecie Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167) oraz zgodny z art. 42 ust. 1 Konstytucji.

Niezależnie od powyższych uwag i ocen trafnie w zaskarżonym wyroku , w ślad za poglądem prawnym wyrażonym w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 14 marca 2017r. sygn. akt IIK 188/16 (którego argumentacja w znakomitej części nawiązuje do argumentów zawartych w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie P 9/04), przyjęto, że regulacja zawarta w art.17 ustawy jest sprzeczna z normą wynikającą z art.15 ust.1 zd.3 Paktu, czego konsekwencją – wynikająca wprost z art.91 ust.2 Konstytucji jest pierwszeństwo przed ustawą ratyfikowanej umowy międzynarodowej . W ślad za stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego przypomnieć należy zgodnie z Konstytucją (art. 241 ust. 1), umowy międzynarodowe, ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską na podstawie obowiązujących w czasie ich ratyfikacji przepisów konstytucyjnych i ogłoszone w Dzienniku Ustaw, uznaje się za umowy ratyfikowane

za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie i stosuje się do nich przepisy art. 91 Konstytucji, jeżeli z treści umowy międzynarodowej wynika, że dotyczą one kategorii spraw wymienionych w art. 89 ust. 1 Konstytucji. Art. 9 Konstytucji stanowi, że Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego, a jej art. 91 ust. 2 przesądza, że umowa międzynarodowa, ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową. Z takiego zestawienia przepisów Konstytucji wynika kilka wniosków. Po pierwsze – w/w Pakt jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie bowiem z art. 87 Konstytucji, źródłami powszechnie obowiązującego prawa w Rzeczypospolitej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia a także akty prawa miejscowego na obszarze działania organów, które je ustaliły. Po drugie – Pakt stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana. W wyroku z 17 października 1991 r. (sygn. II KRN 274/91, OSNKW 1992/3-4/19), które to stanowisko nie jest kwestionowane w doktrynie i orzecznictwie, Sąd Najwyższy stwierdził, że zakaz działania prawa wstecz (lex severior retro non agit) określony w art. 15 Paktu należy do tej kategorii norm prawa międzynarodowego, które w krajowym porządku prawnym państw-sygnatariuszy Paktu nadają się do bezpośredniego stosowania (normy tzw. self-executing) tj. nie wymagają do swego stosowania wydania ustawy (swoistej implementacji) – art.91 ust.1 Konstytucji. Ponieważ ten sam przepis Paktu zawiera także zasadę stosowania ustawy względniejszej (lex mitior retro agit), tezę SN, jak się wydaje, można by odnieść i do tej zasady (por. Wprowadzenie, w: B. Kunicka-Michalska, Zasady odpowiedzialności karnej). Kwestia ta ma istotne znaczenie na oceny jako niezasadnego zarzutu prokuratora odwołującego się do treści art.8 Konstytucji w kontekście argumentu sugerującego (strona 6 apelacji in fine) , że ustawodawca krajowy dokonuje implementacji prawa międzynarodowego harmonizując je z krajowym porządkiem prawnym, przy czym odrębności tego porządku mogą uzasadniać wprowadzanie wyjątków od tych zasad .Jedynie dla porządku przypomnieć należy, że z treści art. 15 ust. 1 Paktu wynikają trzy zasady: dwa zakazy i jeden nakaz. Po pierwsze - zakaz karania za czyny, które nie stanowiły przestępstwa w chwili ich popełnienia (art. 15 ust. 1 zd. pierwsze), po drugie - zakaz stosowania surowszej kary niż obowiązująca w momencie popełnienia przestępstwa (art. 15 ust. 1 zd. drugie) i po trzecie - nakaz stosowania kary bardziej korzystnej dla sprawcy przestępstwa (art. 15 ust. 1 zd. trzecie). In concreto chodzi o normę wynikającą z art.15 ust.1 sd.3 Paktu zd trzecie - w przypadku kolizji z ustawą, Pakt ma pierwszeństwo. Po czwarte - Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego (art. 9 Konstytucji), z czego wynika wniosek, że akty prawa wewnętrznego winny być zgodne z wiążącym ją prawem międzynarodowym (K. Wojtowicz [w:] Konstytucje Rzeczypospolitej Polskiej oraz Komentarz do Konstytucji z 1997 roku, J. Boć (red.), Wrocław 1998, s. 33). Ten ostatni argument, przy założeniu racjonalnego ustawodawcy (który musi być przeciwieństwem świadomości treści i charakteru prawnego norm wynikających z wiążącego Polskę art.15 ust.1 Paktu), do którego odwołuje się także prokurator , czyni niezasadnym twierdzenie jakoby nie wysłowienie wprost zasady lex mitior agit jako zasady konstytucyjnej (określane w apelacji dość nieszczęśliwie jako „luka aksjologiczna”) należy traktować na płaszczyźnie art.8 Konstytucji jako normę przeciwną . art.8 Konstytucji RP stanowi, że Konstytucja jest najwyższym prawem RP, z którego to przepisu wynika, że Konstytucja ma pierwszeństwo przed umową międzynarodową, niemniej wynikający z powołanego wyżej przepisu Paktu nakaz stosowania ustawy względniejszej, nie jest sprzeczny z Konstytucją RP. Konstytucja bowiem milczy w tym przedmiocie, nie zawiera natomiast żadnego zakazu (przy czym chodzi tu o normę generalną, z wyjątkami dopuszczonymi ewentualnie przez samą Konstytucję) W tym ostatnim przypadku , jeżeli Konstytucja RP zawierałaby wyjątki od tej zasady, to oczywiście wchodziłyby one przed przepisy umowy międzynarodowej (zob. Kunicka-Michalska, Zasady, s. 218) , tak się dzieje na tle instytucji przedawnienia w sytuacji opisanej w art. 43 i 44 Konstytucji , brak jest natomiast – wbrew stanowisku prokuratora – takiej normy w zakresie zasady lex mitior agit odnoszącej się do braku możliwości skorzystania z depenalizacji czynu (nie jest nią art.8 Konstytucji).

Z powodów powyższych nie uwzględniono podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia prawa materialnego , akceptując ocenę prawną wyrażoną przez Sąd I instancji na płaszczyźnie art.77 pkt.2 i 3 ustawy .

Zgodzić się także należało z oceną prawną wyrażoną przez Sąd I instancji w zakresie zarzutów popełnienia przestępstw z art.299 k.k. (pamiętając ,że podstawa uniewinnienia była dwójaka tj. wiązała się także z ustaleniami faktycznymi , co których apelujący nie podnosi żadnego uchybienia).Ocena ta , choć wyrażona syntetycznie, zasługuje na aprobatę w takim zakresie

w jakim polega ona na wyrażeniu poglądu, że depenalizacja przestępstwa tzw. bazowego (tu : art.77 pkt.2 i 3 ustawy w zakresie ubocznych produktów zwierzęcych) pociąga za sobą, z uwagi na charakter powiązania przestępstwa stypizowanego w art.299 §1 k.k. z tzw. przestępstwem bazowym, dekompletację znamion przestępstwa z art.299 §1 k.k. w zakresie „pochodzenia z czynu zabronionego”. Przypomnieć należy ,że wykazanie przestępczego źródła przedmiotu „prania” należy do znamion i jako takie musi być także udowodnione w procesie karnym. Nie wystarczy tu wykazanie, że korzyści pochodzą z nielegalnej działalności lub nieujawnionego źródła. Nie wchodzi w grę również ustalenie, że dana korzyść została uzyskana z bliżej nieokreślonego czynu zabronionego czy też pewnej grupy przestępstw. W konsekwencji należy stanąć na stanowisku, że w toku sprawy karnej o popełnienie przestępstwa prania brudnych pieniędzy konieczne jest ustalenie, z jakiego typu przestępstwa bazowego pochodzą te korzyści. Nie jest jednak wymagane, aby w sprawie przestępstwa bazowego zapadł wyrok skazujący (T. Oczkowski Kodeks karny. Komentarz, wyd. II Konarska-Wrzošek Violetta (red.), WKP 2018). Nie powinno zatem budzić wątpliwości twierdzenie ,że pochodzenie korzyści z przestępstwa (czynu zabronionego) jest koniecznym znamieniem przestępstwa z art.299 k.k., a contrario pochodzenie korzyści z czynu nie realizującego znamion przestępstwa (czynu zabronionego – art.115 § 1 k.k., odpowiednio przestępstwa skarbowego), mającego cechy bezprawności na gruncie innej gałęzi prawa (tu: administracyjnego) nie wyczerpuje koniecznego znamienia, a tym samym zachowanie, nawet odpowiadające pozostałym znamionom przedmiotowym i podmiotowym z art.299 k.k. , nie stanowi tego przestępstwa .In concreto obowiązkiem Sądu I instancji , z czego się wywiązał, była ocena, uwzględniająca zasadę z art.4 §1 k.k., czy zachowanie mające stanowić tzw. przestępstwo bazowe stanowi przestępstwo (czyn zabroniony) w chwili orzekania, przy czym ocena taka byłaby konieczna i tożsama niezależnie od tego czy zarzut dokonania tzw. przestępstwa bazowego był przedmiotem tożsamego postpowania karnego, innego czy też takiego odrębnego postępowania nie prowadzono . Odwołując się do wcześniejszych ocen Sądu Apelacyjnego trafnie w zaskarżonym wyroku przyjęto ,że zachowania zarzucone oskarżonym w ramach tzw. przestępstwa bazowego nie stanowią w chwili orzekania przestępstwa z uwagi na depenalizację. Implikowało to konieczność uznania na płaszczyźnie znamion z art.299 k.k. brak czynu zabronionego (tzw. bazowego), a więc brak koniecznego znamienia, prowadząc w efekcie do jedynego możliwego rozstrzygnięcia tj. uniewinnienia. Na płaszczyźnie art.4 §1 k.k. doprowadziło to do skutku stanowiącego ratio legis tej fundamentalnej zasady tj. ocenienia czynu popełnionego w przeszłości (przed zmianą art.77 pkt.2 i 3 ustawy) tak jakby został on popełniony na chwilę orzekania. W tym zakresie gdyby zachowania oskarżonych (objęte zarzutami z art.77 pkt.2 i 3 ustawy) miały miejsce w dacie orzekania to konieczną oceną prawną byłoby stwierdzenie, że zachowania te nie wyczerpują znamion tego (ani innego) przestępstwa, w konsekwencji zachowania – takie jak zarzucane – a związane z postępowaniem ze środkami pieniężnymi pochodzącymi z obrotu przedmiotowymi towarami nie mają za przedmiot środków pochodzących z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego w rozumieniu art.299 § 1 k.k.. Nieco odmienna – choć nie podważająca zasadności zapadłego rozstrzygnięcia – jest ocena w zakresie zarzutów popełnienia przestępstw z art.258 § 1 i 3 k.k. Jak wskazano zarówno treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jak też apelacji wskazuje ,że wyrażają one pogląd o tym ,iż tożsama – jak na płaszczyźnie art.299 k.k. - jest relacja jaka zachodzi pomiędzy postawionymi oskarżonym zarzutem dokonania przestępstwa z art.77 pkt.2 i 3 ustawy a zarzutami założenia i kierowania oraz uczestniczenia w zorganizowanej grupie przestępczej, nakierowanej wyłącznie (jak wynika z opisu czynu) na zachowania odpowiadające wówczas znamionom przestępstwa z art.77 pkt.2 i 3 ustawy tj. że następcza depenalizacja zachowań dla których miała zostać założona i funkcjonować zorganizowana grupa przestępcza w rozumieniu art.258 §1 k.k. skutkuje niejako automatycznie brakiem koniecznych dla art.258 k.k. znamion. W tym zakresie Sąd Apelacyjny, wyrażając odmiennie stanowisko, wskazuje na charakter przestępstwa stypizowanego w art.258 k.k., mającego charakter przestępstwa sui generis w tym znaczeniu ,że dla przypisania zrealizowania koniecznych znamion nie jest przy tym konieczne

popęlnienie przez sprawcę osobiście lub przez grupę jakiegokolwiek innego przestępstwa, poza samą przynależnością do zorganizowanej grupy przestępczej (por. wyrok SA w Warszawie z 27.01.2014 r., II AKa 354/13, KZS 2014/7–8, poz. 102, oraz wyrok SA w Rzeszowie z 24.06.2014 r., II AKa 38/14, LEX nr 1643168). Skoro tak to w realiach przedmiotowej sprawy nawet gdyby oskarżenie nie podjęli następnie zachowań stanowiących istotę zarzutów z art.77 pkt.2 i 3 ustawy to na płaszczyźnie oceny prawnej możliwe byłby stwierdzenia wyczerpania znamion z art.258 k.k. , podobnie gdyby tożsame zachowania miały miejsce po zmianie treści art.77 pkt.2 i 3 ustawy z czego sprawcy nie zdawaliby sobie sprawy , przekonani ,że tworzona przez nich zorganizowana grupa ma na celu popełnianie czynów będących przestępstwami (a którymi obiektywnie nie były) nie wykluczona byłby ocena taka zachowania na płaszczyźnie art.13 § 2 k.k. w zw. z art.258 k.k. Trafna natomiast była – zdaniem Sądu Apelacyjnego – ocena Sądu I instancji, że zachowania oskarżonych w znaczeniu prawnym nie stanowiły odpowiednio założenia, kierowania i brania udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, nie przekraczając – przy założeniu trafności faktycznej zarzutów z art.77 pkt.2 i 3 ustawy – współsprawstwa w rozumieniu art.18 §1 k.k. (sprawstwa kierowniczego co do oskarżonego W. J.). We wniesionej apelacji prokurator w sposób syntetyczny i na poziomie w większości twierdzeń bardzo ogólnych podnosząc uchybienie (str.8 drugi akapit) nie przedstawił w odniesieniu do realiów dowodowych sprawy argumentów , które mogłyby podważyć ocenę Sądu I instancji .Nie może być po pierwsze argument ,że jest spełniony element „ilościowy” tj. nie mniej niż 3 członków (osób współdziałających) bowiem to nie ilość osób jest zasadniczą przesłanką oceny istnienia „zorganizowanej grupy”, skoro nie stoi na przeszkodzie przyjęcia przestępczego współdziałania w ramach konstrukcji z art.18 § 1 , 2 i 3 k.k. większej liczby osób przy jednoczesnym braku podstaw do przyjęcia, że stanowili ono zorganizowaną grupę w rozumieniu art.258 k.k. Ma rację prokurator, że pojęcie „zorganizowanej grupy” nie ma na gruncie prawa karnego definicji legalnej, nie oznacza to jednak jednoczesnego zaaprobowania stanowiska ,że z uwagi na użycie bardzo ocennych pojęć pozostawia ono szerokie pole interpretacyjne w takim znaczeniu aby dopuszczalnym była maksymalnie szeroka , czy wręcz rozszerzająca wykładnia tego pojęcia .Przypomnieć należy, z zasady nullum crimen sine lege certa (wynikającej z art.1 §1 k.k. wynika postulat maksymalnej określoności czynów zabronionych, tj. takiego kształtowania ustawowych znamion poszczególnych typów przestępstw, ażeby zakaz karny i jego granice były czytelne, przejrzyste, jasne dla adresata, tak aby możliwe było odróżnienie od siebie poszczególnych typów czynów zabronionych i rozgraniczenie sfery zachowań zabronionych od indyferentnej prawnokarnie (Zoll [w:] Wróbel, Zoll I/1, s. 58 i n.), z drugiej zaś strony zasada nullum crimen sine lege stricta (także mająca swe źródło w art.1 §1 k.k.) zawiera zakaz stosowania analogii i wykładni rozszerzającej na niekorzyść sprawcy („Przepis prawa materialnego określający znamiona przestępstwa, którego wyczerpanie pociąga za sobą odpowiedzialność karną, nie może podlegać interpretacji rozszerzającej, gdyż prowadziłoby to do pozaprawnego poszerzenia odpowiedzialności karnej na zakres ustawą nieprzewidziany, a więc poza granice wyznaczone zasadą nullum crimen sine lege” postanowienie SN z 16.01.1997 r., I KZP 33/96, Prok. i Pr.-wkł. (...), poz. 1). Rację ma także prokurator ,że nie jest wykluczone prawnie przyjęcie konstrukcji zorganizowanej grupy przestępczej w rozumieniu art.258 k.k. w sytuacji gdy określone zachowania sąd podejmowane przez grupę osób pozostająca ze sobą w określonej sformalizowanej relacji , in concreto związanej w funkcjonowaniu w ramach osoby prawnej – (...) sp. z o.o. . Można bowiem sobie w tym zakresie wyobrazić co najmniej kilka układów sytuacyjnych – brak związku funkcjonowania w ramach określonego podmiotu (jego struktury organów i podporządkowania) z popełnianiem przestępstw , funkcjonowanie danego podmiotu w obrocie jest od początku sposobem na dokonanie danego przestępstwa (przestępstw) , innymi słowy jest ten podmiot od początku środkiem dla danej grupy osób do dokonania przestępstw – e tym zakresie prokurator nie przedstawił żadnych , w szczególności powiązanych z treścią dowodów argumentów , wreszcie funkcjonowanie podmiotu z zasady przeznaczonego do legalnej działalności ułatwia dokonywanie także zachowań bezprawnych (in concreto nie

jest kwestionowane przez prokuratora prowadzenie przez spółkę legalnej działalności przed , w trakcie i po czynach objętych postępowaniem). W tym ostatnim przypadku z perspektywy istnienia zorganizowanej grupy przestępczej koniecznym jest dowodowe wykazanie ,że oprócz funkcjonowania danej grupy osób w określonych relacjach wynikających m.in. ze struktury spółki i obowiązków pracowniczych istnieje , niejako równoległe , objęta zamiarem tych osób, zorganizowana grupa mająca na celu popełnienie przestępstwa . (...) oznacza w języku polskim ułożenie czegoś w pewne formy, podporządkowanie regułom, normom, wprowadzenie do czegoś ładu i organizacji. Karalnym jest zatem udział tylko w takiej grupie przestępczej, której struktura cechuje się wymaganym przez Kodeks karny zorganizowaniem. Progiem karalnego zorganizowania grupy przestępczej będzie istnienie między jej członkami chociażby niewysokiego, ale widocznego stopnia powiązań organizacyjnych i hierarchicznych" [wyrok SA we Wrocławiu z dnia 25 marca 2013 r., II AKa 365/12, LEX nr 1335775]. "Cechami charakterystycznymi zorganizowanej grupy przestępczej jest pewna wewnętrzna struktura organizacyjna (choćby z niskim stopniem zorganizowania), jej trwałość, istnienie więzów organizacyjnych w ramach wspólnego porozumienia, planowanie przestępstw, akceptacja celów, trwałość zaspokojenia potrzeb grupy, gromadzenie narzędzi do popełniania przestępstw, wyszukiwanie miejsc dla przechowywania łupu, rozprowadzanie go, podział ról, skoordynowany sposób działania, powiązania socjologiczno-psychologiczne między członkami grupy" [wyrok SA w Krakowie z dnia 5 czerwca 2002 r., II AKa 123/02, KZS 2002, z. 7-8, poz. 46; podobnie wyrok SA w Krakowie z dnia 7 grudnia 2000 r., II AKa 184/00, oraz wyrok SA w Łodzi z dnia 24 stycznia 2001 r., II AKa 240/01, Prok. i Pr.-wkl. 2004, nr 5, poz. 25]. We wskazanym układzie sytuacyjnym oznacza to zdaniem Sądu Apelacyjnego brak podstaw do niejako automatycznego utożsamiania określonego sposobu funkcjonowania (ich organizacyjnego , hierarchicznego usytuowania) grupy osób w ramach osoby prawnej prowadzącej legalną działalność z tak rozumianą zorganizowaną grupą , przeciwnie twierdzenie o istnieniu takiej grupy wymaga przedstawienia argumentów (opartych o dowody) pozwalających na nie budzące wątpliwości ustalenie istnienia takiej , przekraczającej ramy konstrukcji sprawstwa o których mowa w art.18 § 1 k.k, struktury objętej zamiarem osób ją tworzących .We wniesionej apelacji , jak wyżej wskazano , prokurator ograniczył się wyłącznie do syntetycznego wskazania koniecznej liczby osób , nie jednoznaczności pojęcia zorganizowanej grupy przestępczej , wreszcie – modelowo prawidłowego – wskazania ,że nie jest prawnie wykluczone przyjęcie istnienia takiej grupy w ramach podmiotu prowadzącego także działalność legalną , nie przedstawił natomiast żadnych argumentów odwołujących się do realiów dowodowych przedmiotowego postępowania , tym bardziej takich , które mogłyby podważyć ustalenie Sądu I instancji (str.16 uzasadnienia) braku takiej „nielegalnej struktury” w (...) sp. z o.o. .

Mając na uwadze powyższe należało zaskarżony wyrok utrzymać w mocy .

O wydatkach poniesionych przez oskarżonych (za wyjątkiem F. W. gdzie wydatków takich nie poniesiono) związanych z udziałem obrońcy w postępowaniu odwoławczym oraz o wydatkach poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym rozstrzygnięto na podstawie art.636 § 1 k.p.k.

<i>Witold Franckiewicz</i>	<i>Piotr Kaczmarek</i>	<i>Zdzisław Pachowicz</i>
----------------------------	------------------------	---------------------------